

SİNEMA ALEMİ

Harold Loyd'un hatıratı

(Harold Loyd tarafından)

Çocukluğum, ilk maceralarım, istid dım

Sonraları Amerikada büyük bir şöret kazanan Frank Bacon bizim kumpanyada idi. Bu zat bana çok iyi muamele ederdi. O zaman çok şöretiyi yoktu. Beraber sekiz piyes temsil ettik.

Mevsim sonunda Frank Bacon beni, teşkil ettiği bir kumpanyaya almak istedi. Fakat annem razı olmadı. Daha mektebe gidiyordum.

Tiyatro için en elverişsiz çağa gelmişim. Çocuk rolleri için büyüktüm. Büyük adam rolleri için de küçüktüm. O zaman makyaja merak sardım.

Bu sa'atin bazı sırlarını Lloyd Ingrahamdan, Frank Bakondan ve O'Connordan öğrenmişim. Bütün paramı makyaj takımları satın almak için sarfediyordum.

O zaman orta tahsilimi yapmağa başladım. Hayatımda beş muhtelif orta mektebe devam ettim. İkinci mektebimde ilk aşk macerasını geçirdim. O zamana kadar kadınlara hiç ehemmiyet vermemiştim. Hatta onlardan korkuyordum.

Denverde Hyacinthi tanıdım. Hyacinthe onun ismi idi; hüsnü intihabından dolayı hâlâ kendimi tebrik ederim. Hakikaten güzeldi. Derisi mat, koyu mavi gözleri, zarif elleri vardı. Teneffüs zamanlarında onunla yanyana otururduk. Onunla hiç konuşmadım. O beni tanımaz bile. Onu uzaktan aylarca seyrettim. Yüzünde mahut çiller vardı. Beni görüp bir gülümsece utancımdaymışım.

On altı yaşına bastığım vakit ağabeyim Gaylord 21 yaşında idi. Anamla babam geçinmiyorlardı. Nihayet birbirlerinden ayrılmaya karar verdiler ve boşandılar.

Onların ayrılması bizim için o kadar acıklı olmadı. Esasen hiç birbirleriyle kavga ettiklerini hatırlamıyorum. Ayrılmak için bizim büyümemizi beklemişlerdi.

Ben her ikisini de çok severdim. Bazan annemin, bazan da babamın yanına giderdim.

O esnalarda bende yeni bir merak uyandı. Box şampiyonu olmağa karar verdim. Bu merakın nereden geldiğini hâlâ anlayamıyorum. Kavgayı sevmeydim. Spor, ve bilhassa jimnastiği severdim.

O esnada babam geçirdiği bir kaza yüzünden, bir şirketten dört bin dolar zararı ziyan almıştı. Seyahat etmeğe karar verdik. Babam New-York'a gitmek istiyordu, ben ise Kaliforniyayı istiyordum.

Dostum O'Connor San Diyeğoda hem aktör hem de bir tiyatro mektebinin müdürü idi. Orada tekrar aktörlüğe kavuşacağımı düşünüyordum. Bundan başka kardeşim Gaylord ta bir tiyatro kumpanyasıyla garbe gidiyordu. Beraber çalışmamız daha muvafık olacaktı.

Babam New-York için ısrar ediyordu, uzun müddet münakaşa ettik. Nihayet para atmağa karar verdik. Yazı, New-York tura, Kaliforniya.

Para atıldı. Hemen Kaliforniyaya hareket ettik. 1911 senesi idi. 18 yaşında idim. İlk defa filminden bahsedildiğini işliyordum.

Bir sene sonra San Diyeğoda ilk defa bir filmde oynuyordum. Bir Amerika vahşisi rolünü yapıyordum.

Sinemacılığa girmek benim için o kadar kolay olmadı. Belki bazı kimseler kolayca sinemacı olmuşlardır. Fakat ben buna güçlüklerle muvaffak oldum. Her şey beni oraya girmekten menetmeğe çalışıyor zannediyordum. Halbuki hakikatte kimse benimle alakadar olmuyor, benim mevcut olduğum bile bilinmiyordu.

Bitmedi

Çılgın dansöz (Melek'te)

Lili Damita, Worvik work

Güzel Lili Damitanın çevirdiği bu film bir dansözün çılgın liklarını göstermektedir. Mevzuu şöyle hulûsa edebiliriz:

Ieraid tiyatrosunun genç dansözünü Sonyayı kendi hamisi olan Jerald gizli gizli sevmektedir. Sonya rastgeldiği bir delikanlı ile evlenir ve zengin bir adam olan kocasına yaşamak üzere sahnedeki çekişir Fakat bu yüzden Jerald tiyatrosunun gündemine düşüğünü görerek tekrar gizlice sahneye çıkar. Alfredo...

...ninde aşığı da kızın tekrar sahneye avdet ettiğini haber alır ve onu tekrar kandırmaya çalışırsa da muvaffak olamaz. Sonya kaybettiği saadeti sahnedeki kazanarak telâfiya çalışır.

Haftada bir söz

Merhum sessiz film

Bir sene evvel bazı Fransız sinemaları sesli filmi Amerikada gördükten sonra memleketlerine dönüp:

— Artık sesli film bir hakikattir ve bunun önüne geçilemeyecektir.

dedikleri zaman bu sözleri istihfaf edenler aradan altı ay geçmeden hakikatin kuvveti önünde serfûriya mecbur olmuşlardı...

Her memleket aşağı yukarı bu vaziyettir. Bir kere bir yer sesli makina girdi mi artık orada sessiz filmler pek güçlük çalışıyor. Şehrimizin en büyük salonları bu hususta misal olabilir.

Sesli ve sessiz çalışan salonları mükayese etmek bu bapta bir fikir almağa kâfidir. Bir sesli film geçip dururken sessiz bir filmin çalışabilmesi ancak pek kuvvetli olması şartıyla mümkün oluyor. Her zaman da hele bundan sonra kuvvetli sessiz film bulmak kabil olmaz...

Binaenaleyh bütün Türk sinemaları sahiplerine en samimi bir dost nasihatı olarak salonlarına mümkün olduğu kadar az zamanda sesli makina koymalarını tavsiye ederiz. Çünkü artık şüphe yoktur ki, sessiz film devresi sinemada tarihe karışmak üzeredir.

* Yapılan istatistiklere nazaran son altı sene zarfında Amerikada yapılan filmlerin 90% i Kaliforniyada çevrilmiştir.

* Vestern elektrik şirketi Esperanto lisanında ilk filmi ikmâl etmiştir.

* Viyanadaki Milk kütüphanesi şimdiye kadar gerek san'at gerekse doküman noktasından mühim gördüğü filmlerden mürekkep bir film koleksiyonu yapmıştır.

Bu koleksiyonda filmlerden alınmış 15000 foto ve 500 afiş vardır.

Yeni bakireler filminden

Vatansızlar cehennemi

Mari Nolan, Levis Ston, Normen

Lejyon etranjer ismini alan ve alekser mazisini onutmak isteyen cebniblerden mürekkep olan Fransanın Afrikadaki askerî kıt'asında bir adamın hayatını tasvir eden bu filmde Levis Ston çok iyidir. Mari güzel ve aşiftedir. Norman kerî haşin ve samimîdir. Film kuvvetli bir eserdir. O kadar ki, mevzuun bazan hayalî addedilen yerleri bile filmin kuvveti arasında nazarı dikkatî celbetmiyor. Eser de hayat vardır.

Filmin mevzuu şudur: Bir İngiliz aslızâdesi sevdiği bir kadını kurtarmak için bir hırsızlık vak'asını kendi üzerine alıyor ve bu yüzden Lejyon etranjerine giriyor. Oradaki hizmeti esnasında tekrar o kadına rast geliyor. Bu kadın yüzünden âmirlerle bozuşuyor ve nihayet idama mahkûm oluyor.

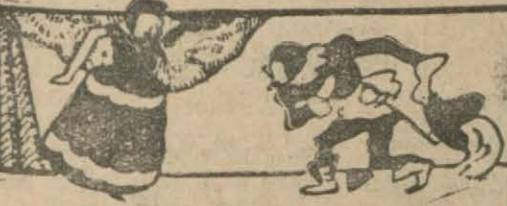
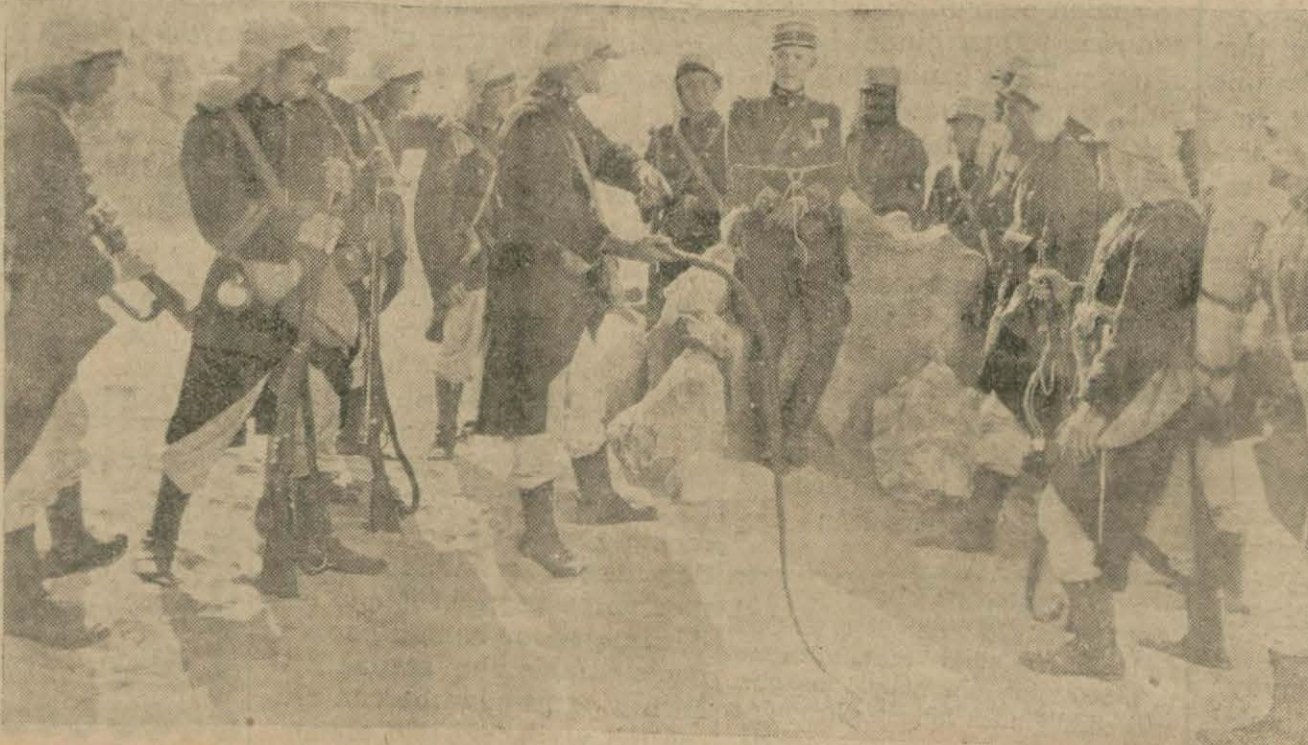
Kararı veren divanî ismi de bir aslında bir Mahkûmun mazisini derken kendi oğlu oluyor ve tam kurşundan biraz evvel onu ve onun yerine kendisi oluyor.

— Japonyada iki sene çevirmeğe başlamıştı. Bethoven ismindeki virmek için angaje o maruf aktris Boklanov çevirmeden Londrada kat etmiştir. Bu kadının hesabına 5000 İngiliz lirasıdır.

* Boksör Shmeling ve kadın,, filminde her caka hem de söyliyec

Vatansızlar cehennemi filminden

Yeni bakireler filminden

Yeni bâkireler (Operada)

Joan Crawford, Anita Page, Dorotty Sebastian, Nil Aster. Sesli film

Bu film genç erkek ve kızların hayatı hakikiyedeki vaziyetlerini mütalea etmektedir. Canlı, cazip ve hoştur.

Zengin eğiince sahneleri, Jean Crawford'un şayanı dikkat oyunu ve Amita Page ile Dorothy Sebastian'ın güzellikleri filme başka revnak vermektedir. Filmin figüranları çok iyi oynamaktadırlar.

Filmin ses kısmı çok sert olmamasına rağmen mükemmeldir. Bilhassa sık sık işitilen caz çok güzeldir.

Mevzuu:

Genç, güzel, zengin ve serbest bir kız olan Diane güzel ve gene zengin Ben ismindeki gence tutuluyor. Fakat Ben, Diane'in serbestliğini fena teki ederek onu açık saçık

bir kız farzeder. Bu telâkkinin husulüne Anne ismindeki kızın sözleri de yardım eder. Anne'nin maksadı zengin olan Ben ile evlenmektir. Filvaki bu maksadına nail olur ve Ben ile evlenir.

Maksadına nail olunca bir akşam sarhoş iken kocasına fena halde kavga eder ve o sabah merdivenden düşerek ölür. Ben de Diane ile evlenmek için serbest kalır.

* Greta Garbonun çevirdiği "Anna Christie" ismindeki sözlü filmin İngilizcesi bitmiştir. Şimdi Holivutta Almancasının çevrilmesine başlanmıştır.

* Çevrilmekte olan "İki siyah karga" filminde tamâm 26 köpek sinema artisti olarak iş-tirak etmektedir.

